

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

15 juillet 2011

PROJET DE LOI

**modifiant le Code d'instruction criminelle
et la loi du 22 mars 1999
relative à la procédure d'identification
par analyse ADN
en matière pénale**

PROPOSITION DE LOI

**étendant le système du prélèvement
obligatoire de l'ADN chez certains groupes
de condamnés**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
MME **Sophie DE WIT**

SOMMAIRE

Pages

I. Exposés introductifs.....	3
II. Discussion générale.....	5
III. Discussion des articles.....	13
IV. Votes.....	22
Annexe.....	25

Documents précédents:

Doc 53 **1504/ (2010/2011):**

001: Projet de loi.

002: Amendements.

Voir aussi:

004: Texte adopté par la commission.

Doc 53 **1095/ (2010/2011):**

001: Proposition de loi de MM. De Man, Annemans, Schoofs et Logghe.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

15 juli 2011

WETSONTWERP

**houdende wijziging
van het Wetboek van strafvordering
en van de wet van 22 maart 1999
betreffende de identificatieprocedure
via DNA-onderzoek in strafzaken**

WETSVOORSTEL

**tot uitbreiding van de regeling van de
verplichte DNA-afname bij bepaalde groepen
van veroordeelden**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Sophie DE WIT**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzettingen	3
II. Algemene bespreking.....	5
III. Artikelsgewijze bespreking.....	13
IV. Stemmingen	22
Bijlage.....	25

Voorgaande documenten:

Doc 53 **1504/ (2010/2011):**

001: Wetsontwerp.

002: Amendementen.

Zie ook:

004: Tekst aangenomen door de commissie.

Doc 53 **1095/ (2010/2011):**

001: Wetsvoorstel van de heren De Man, Annemans, Schoofs en Logghe.

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Sarah Smeyers

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Siegfried Bracke, Sophie De Wit, Sarah Smeyers, Kristien Van Vaerenbergh
PS	Valérie Déom, Thierry Giet, Rachid Madrane, Özlem Özen
MR	Olivier Maingain, Marie-Christine Marghem
CD&V	Sonja Becq, Raf Terwingen
sp.a	Renaat Landuyt
Ecolo-Groen!	Stefaan Van Hecke
Open Vld	Sabien Lahaye-Battheu
VB	Bert Schoofs
cdH	Christian Brotcorne

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Koenraad Degroote, Daphné Dumery, Theo Francken, Miranda Van Eetvelde, Ben Weyts
Anthony Dufrane, Karine Lalieux, Yvan Mayeur, N, N
Daniel Bacquellaine, Jacqueline Galant, Philippe Goffin
Servais Verherstraeten, Liesbeth Van der Auwera, N
Maya Detiège, Peter Vanvelthoven
Juliette Boulet, N
Patrick Dewael, Carina Van Cauter
Gerolf Annemans, Peter Logghe
Joseph George, N

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

INDEP	Laurent Louis
-------	---------------

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
VB	:	Vlaams Belang
cdH	:	centre démocrate Humaniste
LDD	:	Lijst Dedecker
INDEP-ONAFH	:	Indépendant - Onafhankelijk

<i>Abbréviations dans la numérotation des publications:</i>			<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif		DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	
QRVA:	Questions et Réponses écrites		QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)		CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)		CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)		CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	
PLEN:	Séance plénière		PLEN:	Plenum	
COM:	Réunion de commission		COM:	Commissievergadering	
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)		MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>		<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	
Commandes:		Bestellingen:	
Place de la Nation 2		Natieplein 2	
1008 Bruxelles		1008 Brussel	
Tél.: 02/ 549 81 60		Tel.: 02/ 549 81 60	
Fax: 02/549 82 74		Fax: 02/549 82 74	
www.lachambre.be		www.dekamer.be	
e-mail: publications@lachambre.be		e-mail: publicaties@dekamer.be	

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi et la proposition de loi jointe au cours de ses réunions des 5 et 6 juillet 2011.

I. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Projet de loi modifiant le Code d'instruction criminelle et la loi du 22 mars 1999 relative à la procédure d'identification par analyse ADN en matière pénale (DOC 53 1504/001)

M. Stefaan De Clerck, ministre de la Justice, fait observer que la modernisation du recours à l'analyse ADN en matière pénale se prépare depuis longtemps déjà. Au cours de la législature précédente, le ministre de la Justice de l'époque soulignait déjà l'importance de l'analyse ADN dans la recherche des auteurs de délits et dans l'établissement de la charge de la preuve. Le plan prévu comprenait trois étapes.

Il conviendra d'abord de simplifier la procédure et d'accroître l'efficacité du déroulement des procédures, en plus d'apporter d'autres adaptations nécessaires à la loi, en veillant par exemple à mettre la législation belge en conformité avec certaines obligations internationales (décision 2008/615/JAI, "Traité de Prüm"), afin d'améliorer la circulation en termes d'analyse, d'enregistrement et de comparaison des profils ADN.

La problématique du coût de l'analyse ADN sera ensuite examinée, ainsi que la manière de le réduire. Actuellement, le coût de l'analyse ADN est bien moins élevé à l'étranger qu'en Belgique.

Une dernière phase permettra de débattre de l'extension du nombre de banques de données ADN. Il existe actuellement deux banques de données de ce type, la banque de données "Criminalistique" et la banque de données "Condamnés". À terme, on peut également songer à des banques de données "Suspects", "Personnes disparues" et "Intervenants".

Le projet de loi à l'examen porte principalement sur le premier volet du plan en trois étapes, à savoir la simplification des procédures. Quelques dispositions du projet de loi visent également à réduire le coût de l'analyse ADN. L'extension des banques de données existantes est reportée à plus tard.

Le collège des procureurs généraux, l'Institut national de criminalistique et de criminologie (INCC), le parquet fédéral, la police fédérale, le ministère public, la cellule stratégique du ministre de la Justice et le SPF Justice

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp en toegevoegd wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 5 en 6 juli 2011.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Wetsontwerp houdende wijziging van het Wetboek van strafvordering en van de wet van 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken (DOC 53 1504/001)

De heer Stefaan De Clerck, minister van Justitie, legt uit dat de modernisering van het gebruik van DNA-onderzoek in strafzaken al een lange tijd wordt voorbereid. Reeds in de vorige regeerperiode wees de toenmalige minister van Justitie op het belang van DNA-onderzoek bij het opsporen van daders en het verzamelen van bewijslast. Er werd toen voorzien in een driestappenplan.

In eerste instantie dient werk te worden gemaakt van de vereenvoudiging van de procedure en een efficiënter procesverloop, naast andere noodzakelijke aanpassingen aan de wet zoals de Belgische wetgeving in overeenstemming brengen met de internationale verplichtingen (Besluit 2008/615/JBZ –zgn. Verdrag van Prüm), om een betere doorstroming van het onderzoek, de registratie en de vergelijking van DNA-profielen te bewerkstelligen.

Vervolgens zal de problematiek behandeld worden van de kostprijs van de DNA-analyse en zal nagegaan worden hoe deze verminderd kan worden. Momenteel liggen de kostprijzen van DNA-analyse in het buitenland veel lager dan in België.

In een laatste fase kan een discussie gevoerd worden over de uitbreiding van het aantal DNA-databanken. Momenteel bestaan er twee dergelijke databanken, de databank "Criminalistiek" en de databank "Veroordeelden". Op termijn kan ook gedacht worden aan databanken "Verdachten", "Vermiste personen" en "Intervenanten".

Het voorliggende wetsontwerp heeft vooral betrekking op het eerste luik van het driestappenplan, namelijk de vereenvoudiging van de procedures. Enkele bepalingen uit het wetsontwerp beogen daarnaast een vermindering van de kostprijs van DNA-onderzoek. De uitbreiding van de bestaande databanken is voor een latere datum.

Het College van procureurs-generaal, het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie (NICC), het federaal parket, de federale politie, het openbaar ministerie, de beleidscel van de minister van Justitie en

ont été associés à l'élaboration du projet de loi. Il a par ailleurs été tenu compte de l'avis de la Commission d'évaluation d'analyse ADN notamment.

Ce projet de loi a été approuvé par le Conseil des ministres le 2 avril 2010 afin d'être soumis au Conseil d'État.

Le Conseil d'État a rendu son avis le 3 mai 2010, après la chute du gouvernement.

Le gouvernement étant en affaires courantes, l'examen du projet de loi n'a pu être poursuivi en raison de l'absence d'urgence.

La situation a changé du fait de l'imminence de la date limite de transposition de la décision 2008/615/JAI du Conseil européen du 23 juin 2008.

Le projet de loi vise à mettre la législation belge en conformité avec certaines obligations internationales découlant du Traité de Prüm du 27 mai 2005 relatif à l'approfondissement de la coopération transfrontalière, notamment en vue de lutter contre le terrorisme, la criminalité transfrontalière et la migration illégale, intégré dans le cadre juridique de l'Union européenne par la décision 2008/615/JAI du Conseil du 23 juin 2008.

Le date-butoir pour la transposition des dispositions ADN dans l'ordre juridique interne est fixée au 26 août 2011.

Le projet de loi a été adopté par le Conseil des ministres le 13 mai 2011 et a été déposé à la Chambre des représentants le 25 mai 2011.

L'importance d'une analyse ADN en matière pénale doit être considérée dans le contexte approprié. Une analyse ADN en matière pénale ne porte que sur les séquences non codantes de l'ADN, à savoir les parties de l'ADN qui ne contiennent pas d'information génétique pertinente, par exemple sur l'état de santé d'une personne. L'analyse ADN conduit à l'établissement d'un profil ADN, un code alphanumérique spécifique à chaque individu. L'actuelle loi du 22 mars 1999 relative à la procédure d'identification par analyse ADN en matière pénale garantit déjà l'anonymat des profils.

L'analyse ADN n'est que l'une des méthodes de recherche dont disposent les autorités judiciaires. Le résultat d'une telle recherche est toujours tributaire de la qualité des traces et n'est pas un instrument qui, en soi, conduira systématiquement à une condamnation.

Les deux banques de données existantes, "Criminallistique" et "Condamnés", contiennent actuellement (juin 2011), respectivement, 24 548 et 21 859 profils.

de FOD Justitie werden bij de opmaak van het voorontwerp betrokken. Voorts werd rekening gehouden met het advies van onder meer de evaluatiecommissie voor DNA-onderzoek.

Dit wetsontwerp werd goedgekeurd op de minister-raad van 2 april 2010 met het oog op de voorlegging ervan aan de Raad van State.

De Raad van State bracht op 3 mei 2010 advies uit, na de val van de regering.

Gezien de regering in lopende zaken kon het wetsontwerp niet verder gezet worden wegens gebrek aan hoogdringendheid.

Hierin kwam verandering door de nakende deadline voor de omzetting van het Besluit 2008/615/JBZ van de Europese raad van 23 juni 2008.

Het wetsontwerp beoogt de Belgische wetgeving in overeenstemming te brengen met de internationale verplichtingen die volgen uit het Verdrag van Prüm van 27 mei 2005 inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van het terrorisme, de grensoverschrijdende criminaliteit en de illegale migratie, bij besluit 2008/615/JBZ van de Raad van 23 juni 2008 opgenomen in het juridische bestel van de Europese Unie.

De deadline voor de omzetting DNA-bepalingen in de interne rechtsorde is voorzien op 26 augustus 2011.

Het wetsontwerp werd op 13 mei 2011 goedgekeurd door de ministerraad en op 25 mei 2011 ingediend in de Kamer van volksvertegenwoordiging.

Het belang van een DNA-analyse in strafzaken moet in de juiste context bekeken worden. Een DNA-onderzoek in strafzaken gebruikt enkel de niet-coderende sequenties van het DNA, die zijn de gedeelten van het DNA die geen zinvolle genetische informatie bevatten, over bijvoorbeeld de gezondheidstoestand van een persoon. Aan de hand van het DNA-onderzoek wordt dan een DNA-profiel opgemaakt: een alfanumerieke code, specifiek voor ieder individu. De huidige wet van 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken garandeert al de anonimiteit van de profielen.

Een DNA-onderzoek is slechts één van de onderzoeksmethoden waarover het gerecht beschikt. Het resultaat van een dergelijk onderzoek is steeds afhankelijk van de kwaliteit van de sporen en is geen instrument dat op zichzelf beschouwd steeds tot een veroordeling zal leiden.

De twee bestaande databanken, "Criminallistiek" en "Veroordeelden" bevatten op dit ogenblik (juni 2011) respectievelijk ongeveer 24 548 en 21 859 profielen.

Depuis l'entrée en vigueur de la loi du 22 mars 1999 dans le courant de 2002, différents problèmes sont apparus. Un grand nombre de traces ADN ne sont pas analysées. En outre, de nombreux profils ne sont pas enregistrés dans les banques de données. L'objectif de la proposition de loi à l'examen est de remédier à ces problèmes en simplifiant les procédures et en réduisant les frais. Les procédures doivent surtout devenir plus transparentes et plus simples et permettre un déroulement efficace du procès, ce qui aura pour effet de réduire les coûts.

Le projet de loi est destiné à garantir un rendement maximal des banques de données ADN.

La base et les grandes lignes de la législation de 1999 sont cependant conservés. On ne touche pas non plus à l'équilibre établi entre la protection de la société et la protection de la vie privée.

Le ministre communique un document qui présente schématiquement le déroulement du procès, et ce, afin de faciliter les discussions.

B. Proposition de loi étendant le système du prélèvement obligatoire de l'ADN chez certains groupes de condamnés (DOC 53 1095/001)

M. Bert Schoofs (VB) déclare que la proposition de loi à l'examen a déjà été déposée plusieurs fois. Depuis la loi du 22 mars 1999, l'ADN de certaines catégories de condamnés peut être conservé dans une banque de données. Selon l'orateur, la liste des infractions pour lesquelles un enregistrement dans la banque de données est obligatoire est trop limitée. La proposition de loi vise, en plus de la liste d'infractions existante, à rendre un enregistrement de l'ADN également obligatoire pour toutes les condamnations à une peine privative de liberté d'au moins trois ans.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

Mme Sophie De Wit (N-VA) n'a pas d'objection de principe contre le projet de loi. Elle se réjouit que le texte veille au respect de la vie privée et des libertés personnelles des citoyens et qu'il ne remet pas en question l'équilibre de la législation de 1999. Une simplification des procédures est une amélioration évidente.

M. Renaat Landuyt (sp.a) s'interroge à propos de l'entrée en vigueur du projet de loi à l'examen. L'exposé des motifs précise pourquoi c'est le Roi qui déterminera l'entrée en vigueur. Un certain nombre de conditions doivent être remplies avant que l'entrée en vigueur puisse intervenir. Une de ces conditions est l'organisation d'une adjudication publique visant à comprimer les coûts des analyses ADN complémentaires qui

Sinds de wet van 22 maart 1999 in de loop van 2002 in werking is getreden, zijn er diverse problemen duidelijk geworden. Een belangrijk aantal DNA-sporen wordt niet geanalyseerd. Er zijn bovendien heel wat profielen die niet geregistreerd worden in de databanken. Het doel van voorliggend wetsontwerp is om deze problemen te verhelpen door een verbetering en vereenvoudiging van de procedures en het drukken van de kostprijs. De procedures moeten vooral transparanter en eenduidiger worden en leiden tot een efficiënt procesverloop, hetgeen een kostenbesparend effect zal hebben.

Het wetontwerp wil een maximaal rendement van de DNA-databanken garanderen.

De basis en de grote lijnen van de wetgeving van 1999 worden evenwel bewaard. Er wordt evenmin geraakt aan het opgebouwde evenwicht tussen de bescherming van de samenleving en de bescherming van de privacy.

De minister deelt een document mee dat een schematische weergave van het procesverloop weergeeft, dit om de besprekingen te vergemakkelijken.

B. Wetsvoorstel tot uitbreiding van de regeling van de verplichte DNA-afname bij bepaalde groepen van veroordeelden (DOC 53 1095/001)

De heer Bert Schoofs (VB) verklaart dat dit wetsvoorstel al meermaals werd ingediend. Sinds de wet van 22 maart 1999 kan het DNA van bepaalde categorieën veroordeelden in een databank worden bijgehouden. Volgens de spreker is de lijst van misdrijven waarvoor een registratie in de databank verplicht is, te beperkt. Het wetsvoorstel beoogt om een DNA-registratie ook verplicht te maken bij alle veroordelingen tot een vrijheidsstraf van drie jaar of langer, naast de reeds bestaande lijst van misdrijven.

II. — ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) heeft geen principiële bezwaren tegen het wetsontwerp. De spreker zegt tevreden te zijn dat de tekst waakt over de privacy en de persoonlijke vrijheden van de burgers en het evenwicht uit de wetgeving van 1999 niet in vraag stelt. Een vereenvoudiging van de procedures is een evidente verbetering.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) stelt zich vragen bij de inwerkingtreding van dit wetsontwerp. De memorie van toelichting verduidelijkt waarom het de Koning is die de inwerkingtreding zal bepalen. Er moet aan een reeks voorwaarden voldaan worden, alvorens de inwerkingtreding kan ingaan. Een van deze voorwaarden is de organisatie van een openbare aanbesteding om de kosten te drukken van de bijkomende DNA-onderzoeken, die het

résulteront de l'application de cette législation. Qu'en est-il de cette adjudication publique? Ne court-on pas le risque que l'entrée en vigueur se fasse encore longtemps attendre?

L'intervenant émet par ailleurs des doutes sur le fait que 30 ans est le bon délai de conservation maximale des profils ADN dans la banque de données "Condamnés". Pourquoi ne conserve-t-on pas le régime existant en la matière, c'est-à-dire dix ans après le décès de la personne?

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) soutient la modernisation des procédures de recours à l'analyse ADN dans les affaires pénales. L'importance de ce type d'analyse ne fera que croître et le gouvernement doit au moins ambitionner de faire face à l'évolution technologique. L'intervenante est favorable au maintien de l'équilibre, présent dans la législation existante, entre la protection de la société et la vie privée. C'est en outre une bonne chose que l'on améliore les échanges d'informations avec les banques de données étrangères.

Mme Van Cauter se demande pourquoi les coûts d'une telle analyse sont, aujourd'hui encore, sensiblement plus élevés en Belgique que dans les pays voisins. Le coût moyen est de 375 euros en Belgique, alors que la moyenne est d'environ 100 euros dans l'Union européenne. En Allemagne, le coût moyen est même de 59 euros. Quelles sont les raisons de telles différences?

Pour *M. Thierry Giet (PS)*, il s'agit d'un projet de loi technique et difficilement lisible. Le texte comporte aussi quelques modifications à la législation de 1999, sur lesquelles s'interroge l'intervenant.

L'article 4 du projet de loi à l'examen ajoute ainsi un article 44quinquies au Code d'instruction criminelle. Dans la législation actuelle, un échantillon d'ADN est prélevé auprès d'une personne majeure. Cela change avec le nouvel article 44quinquies, qui ramène à seize ans l'âge minimal requis. Normalement, lorsque des mineurs doivent prendre des décisions importantes, l'accord de son représentant légal est demandé. Ce n'est pas le cas en l'espèce.

Le § 1er du nouvel article 44quinquies instaure par ailleurs la possibilité de réaliser une analyse ADN pour des "faits similaires". Quelle est la portée de cette disposition? Pourquoi une analyse serait-elle nécessaire si aucun dossier n'est encore ouvert au parquet? Cette disposition n'ouvre-t-elle pas la porte à l'arbitraire en matière d'analyses ADN? Pourquoi le projet de loi ne demande-t-il pas que le parquet ait ouvert une informa-

gevolg zullen zijn van deze wetgeving. Hoe staat het met deze openbare aanbesteding? Dreigt er geen risico dat de inwerkingtreding nog lang op zich zal laten wachten?

De spreker betwijfelt daarnaast of 30 jaar wel de juiste termijn is om DNA-profielen maximaal in de databank "Veroordeelden" te bewaren. Waarom wordt de huidige regeling terzake, namelijk tot tien jaar na het overlijden van de persoon, niet behouden?

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) steunt de modernisering van de procedures om DNA-onderzoek te hanteren in strafzaken. Het belang van dergelijk onderzoek zal alleen maar toenemen en de regering moet minstens ambiëren om gelijke tred te houden met de stand van de technologische evolutie. De spreker steunt het behoud van het evenwicht tussen de bescherming van de maatschappij en de persoonlijke levenssfeer uit de bestaande wetgeving. Het is bovendien een goede zaak dat de informatie-uitwisseling met buitenlandse databanken zal verbeteren.

Mevrouw Van Cauter stelt zich wel de vraag waarom de kosten voor dergelijk onderzoek tot vandaag kennelijk duurder zijn in België dan in de omliggende landen. De gemiddelde kost bedraagt in België 375 euro, terwijl het gemiddelde in de Europese Unie zo'n 100 euro is. In Duitsland daalt de gemiddelde kostprijs zelfs tot 59 euro. Wat verklaart dergelijke verschillen?

De heer Thierry Giet (PS) acht het een technisch en moeilijk leesbaar wetsontwerp. De tekst bevat ook enkele wijzigingen aan de wetgeving van 1999, waar de spreker zich vragen bij stelt.

Zo voegt artikel 4 van het voorliggende wetsontwerp een artikel 44quinquies toe aan het Wetboek van strafvordering. In de huidige wetgeving wordt een DNA-staal afgenomen van een meerderjarige persoon. Dat verandert met het nieuwe artikel 44quinquies, waar de minimale leeftijd op zestien jaar wordt gebracht. Normaal wordt bij belangrijke beslissingen van minderjarigen het akkoord van zijn of haar wettelijke vertegenwoordigers gevraagd. Dit is hier niet vereist.

Verder maakt de eerste paragraaf van het nieuwe artikel 44quinquies het mogelijk om een DNA-onderzoek uit te voeren voor "gelijkaardige feiten". Hoe ver gaat dit? Waarom zou een onderzoek nodig zijn als er nog geen dossier is geopend bij het parket? Worden hiermee geen lukrake DNA-onderzoeken mogelijk gemaakt? Waarom vraagt het wetsontwerp niet dat er ook voor de "gelijkaardige feiten" een onderzoek geopend is door het

tion pour les “faits similaires”? Cette modification de la législation existante est-elle bien nécessaire?

M. Giet demande également quelle logique préside à la répartition entre les nouveaux articles 44*quinquies* et 44*sexies* dans le Code d’instruction criminelle.

L’intervenant s’inquiète enfin de l’incidence budgétaire de cette législation. Le nombre d’infractions automatiquement enregistrées dans les banques de données augmente. Les peines de travail sont également en ligne de mire, ce qui va pourtant à l’encontre de la philosophie de la loi du 17 avril 2002 instaurant la peine de travail comme peine autonome en matière correctionnelle et de police.

Le ministre de la Justice souligne que le projet de loi est un projet technique. Le texte doit être entièrement exécutable lors de son entrée en vigueur. L’adjudication publique des profils ADN des condamnés dont il est question dans l’exposé des motifs doit encore être lancée, mais les textes nécessaires sont prêts. L’adjudication publique devra prendre la forme d’un appel européen. En outre, l’entrée en vigueur est réglée par arrêté royal parce que l’application concrète de la loi doit être précédée d’un contrôle d’évaluation au niveau européen et de la création d’une cellule nationale.

En ce qui concerne le délai de conservation dans les banques de données, il a été opté pour 30 ans car cela correspond aux délais de prescription habituels. Une différenciation des délais en fonction du type d’infraction ou en fonction du décès du condamné compliquerait inutilement l’organisation de la banque de données.

Le prix des analyses ADN est influencé par trois facteurs. Le premier élément qui influence le prix est de savoir si l’analyse est urgente, par exemple, dans le cadre d’une enquête en cours pour meurtre, ou s’il s’agit d’une affaire moins pressante, comme l’enregistrement routinier des profils ADN des condamnés. Le deuxième est de voir s’il s’agit d’un travail à la chaîne périodique, consistant à examiner dans la même foulée une grande quantité d’ADN, ou au contraire d’un test individuel. Grâce à des économies d’échelle, les grandes quantités d’ADN pourront être analysées à moindre coût, en faisant par exemple appel à des techniques à grande échelle et à l’automatisation. Troisièmement, le prix est déterminé par le niveau de qualité demandé. Dans certains laboratoires étrangers, le pourcentage de réussite de l’établissement de profils ADN pour les condamnés est de 80 %, alors qu’en Belgique, il s’élève à 95 %. Tous ces facteurs contribuent à expliquer les différences de prix constatées à l’étranger.

parket? Is deze wijziging aan de bestaande wetgeving eigenlijk wel nodig?

De heer Giet vraagt ook welke logica gevolgd is bij de opdeling tussen de nieuwe artikelen 44*quinquies* en 44*sexies* in het Wetboek van strafvordering.

Ten slotte vreest de spreker voor de budgettaire impact van deze wetgeving. Het aantal misdrijven met een automatische registratie in de databanken neemt toe. Ook de werkstraffen komen in het vizier, wat nochtans ingaat tegen de filosofie van de wet van 17 april 2002 tot invoering van de werkstraf als autonome straf in correctionele zaken en in politiezaken.

De minister van Justitie benadrukt dat het wetsontwerp een technisch ontwerp is. Bij de inwerkingtreding moet de tekst volledig uitvoerbaar zijn. De openbare aanbesteding van de DNA-profielen van de veroordeelden, waarvan sprake in de memorie van toelichting, moet nog opgestart worden, maar de nodige teksten zijn klaar. Er zal bij de openbare aanbesteding gewerkt moeten worden met een Europese oproep. De inwerkingtreding wordt voorts geregeld bij koninklijk besluit omdat vóór de concrete toepassing van de wet nog een evaluatiecontrole en op Europees niveau de oprichting van een nationale cel geregeld moeten worden.

Wat de bewaringstermijn in de databanken betreft, is geopteerd voor 30 jaar omdat dit in overeenstemming is met de gebruikelijke verjaringstermijnen. Een differentiatie van de termijnen naargelang het soort misdrijf of in functie van het overlijden van de veroordeelde maakt de organisatie van de databank nodeloos ingewikkeld.

De prijs van DNA-onderzoeken wordt door een drietal elementen gestuurd. In de eerste plaats of een onderzoek dringend is, bijvoorbeeld in het kader van een lopend moordonderzoek, dan wel het gaat om een minder urgente, routineuze registratie van DNA-profielen van veroordeelden. Een tweede element is of het gaat om periodiek bandwerk, met grote hoeveelheden DNA die in één beweging onderzocht worden, in tegenstelling tot een individueel onderzoek. Grotere pakketten kunnen via het schaalvoordeel aan lagere prijzen onderzocht worden, bijvoorbeeld door grootschalige, machinale technieken in te schakelen. Ten derde wordt de prijs bepaald door de gevraagde kwaliteitseisen. In sommige buitenlandse labo’s is het slaagpercentage bij het bepalen van DNA-profielen voor veroordeelden 80 %, terwijl dit in België 95 % bedraagt. Dit zijn allemaal factoren die mede het prijsverschil in het buitenland kunnen verklaren.

En ce qui concerne l'âge minimal de 16 ans requis pour pouvoir prélever des échantillons d'ADN, le ministre établit un parallèle avec l'âge à partir duquel un dessaisissement est possible en droit de la jeunesse. Le mineur doit en outre obligatoirement se faire accompagner d'une personne majeure de son choix.

La référence aux "faits similaires" a pour but d'utiliser éventuellement des analyses ADN pour des infractions similaires, ce qui présente certainement des avantages en cas de crimes en série. À cet égard, il convient d'accorder une certaine latitude aux magistrats. La législation à l'examen doit avant tout être applicable dans la pratique.

Le ministre reconnaît que le projet de loi à l'examen engendrera en effet un surcoût budgétaire. Toutefois, des calculs déjà effectués montrent qu'il sera compensé en grande partie par les prix qui pourront être négociés pour les analyses ADN lorsque le marché jouera. Quoi qu'il en soit, le ministre estime qu'il est inévitable d'investir dans ces nouvelles méthodes de recherche.

La représentante du ministre explique que le projet de loi entend établir une distinction claire entre les procédures relatives au prélèvement de l'ADN de suspects dans le nouvel article 44quinquies du Code d'instruction criminelle et le prélèvement d'ADN chez les non-suspects, qui est réglé dans le nouvel article 44sexies. Dans la législation existante, cette distinction est moins évidente.

Mme Sophie De Wit (N-VA) pose les questions suivantes au ministre:

— Le projet de loi souligne la grande différence de coût des analyses ADN entre la Belgique et les pays voisins. Quelles sont les principales raisons de ce coût plus élevé?

— Le ministre peut-il fournir des chiffres et des pourcentages à la commission concernant la différence de coût avec l'étranger?

— Selon l'exposé des motifs, la Belgique compte neuf laboratoires agréés pour l'analyse ADN. Le nombre de laboratoires a-t-il une incidence sur le prix? Ce nombre peut-il être augmenté ou ne dispose-t-on pas de davantage d'expertise en Belgique?

— L'exposé des motifs précise que la cellule nationale pourrait établir un lien entre les profils ADN et le numéro AFIS (*Automated Fingerprints Identification System*). Le ministre peut-il donner davantage d'informations concernant l'utilisation actuelle du système AFIS, en

Met betrekking tot de minimumleeftijd van 16 jaar om DNA-stalen af te nemen, antwoordt de minister dat hier een analogie gevolgd werd met de leeftijd van de mogelijke uithandengeving uit het jeugdrecht. Daarenboven dient een minderjarige zich verplicht te laten laten vergezellen door een meerderjarige persoon van zijn keuze.

De verwijzing naar "gelijkaardige feiten" dient om DNA-onderzoek eventueel te gebruiken voor gelijkaardige misdrijven, wat zeker bij de zogenaamde seriemisdrijven voordelen biedt. Er moet de magistraten daarbij een zekere marge gegeven worden. Deze wetgeving moet vooral in de praktijk toegepast kunnen worden.

De minister erkent dat dit wetsontwerp inderdaad een budgettaire meerkost heeft, doch er werden reeds berekeningen gemaakt dat dit grotendeels gecompenseerd zal worden door de prijzen die bedongen kunnen worden voor het DNA-onderzoek wanneer de markt speelt. In ieder geval acht de minister het onontbeerlijk om te investeren in dergelijke nieuwe opsporingstechnieken.

De vertegenwoordigster van de minister verduidelijkt dat het wetsontwerp een duidelijk onderscheid wil maken tussen de procedures bij de DNA-afname van verdachten in het nieuwe artikel 44quinquies van het Wetboek van strafvordering en de afname van DNA bij niet-verdachten, wat geregeld wordt in het nieuwe artikel 44sexies. In de bestaande wetgeving is dit onderscheid minder duidelijk.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) stelt aan de minister de volgende vragen:

— Het wetsontwerp kaart aan dat de kostprijs van DNA-onderzoeken in België sterk verschilt met de omliggende landen. Wat zijn de voornaamste redenen voor de hogere kostprijs?

— Kan de minister de commissie cijfers en percentages over het verschil in kostprijs met het buitenland bezorgen?

— In de toelichting bij het wetsontwerp staat dat België negen erkende laboratoria voor DNA-analyse heeft. Heeft het aantal laboratoria een invloed op de prijs? Kan dit aantal vermeerderd worden of is er in België niet meer expertise aanwezig?

— In de toelichting bij het wetsontwerp wordt bepaald dat de op te richten nationale cel DNA-profielen zou kunnen linken aan het AFIS-nummer (*Automated Fingerprints Identification System*). Kan de minister meer informatie geven over het huidige gebruik van het AFIS-

particulier préciser dans quels cas des données sont introduites et qui a accès à ce système?

— L'article 19 du projet de loi maintient la possibilité de faire appel à des laboratoires étrangers. Est-il déjà fait fréquemment usage de cette possibilité aujourd'hui?

— Le projet de loi prévoit par ailleurs une procédure adaptée pour prélever les échantillons sur les victimes et les tiers tout en maintenant la possibilité de procéder à l'analyse de leur ADN, nécessaire dans le cadre du traitement du dossier en cours. La comparaison du profil de ces personnes n'a comme seule finalité que de distinguer leurs traces éventuelles de celles des personnes ayant participé à l'infraction (problème de contamination d'ADN). En aucun cas, les profils des victimes ou des tiers ne seront envoyés aux banques nationales de données ADN, que ce soit aux fins de comparaison ou aux fins d'enregistrement. Ces personnes non suspectes ont la possibilité de demander une contre-expertise. Quelle est l'utilité de cette contre-expertise si elles ne sont pas suspectes?

Le ministre répond que la Belgique compte actuellement neuf laboratoires agréés. Les missions sont réparties tant entre les laboratoires universitaires qu'entre les laboratoires aux mains du secteur privé. Dès lors qu'un grand nombre d'analyses classiques peuvent être automatisées, une baisse de prix pourrait être possible en cas de demandes très nombreuses de telles analyses. Les expertises sont cependant trop peu nombreuses pour permettre aux laboratoires de rentabiliser un investissement dans l'automatisation. C'est particulièrement le cas en matière d'analyse ADN de condamnés: elles ne sont généralement pas urgentes, ne requièrent guère d'interprétation et peuvent être réalisées en masse.

Il faudra opérer une distinction entre le coût des analyses qui prennent beaucoup de temps, d'une part, et les analyses qui peuvent être réalisées rapidement, d'autre part.

Il y a plusieurs types d'analyse ADN. Pour les condamnés, en particulier, il s'agit plutôt d'analyses de routine. Pour ce type d'analyse, il est donc possible de réduire les coûts par rapport à la situation actuelle.

Le ministre fait par ailleurs observer que l'on constate aussi une différence de qualité entre les laboratoires belges et étrangers.

L'adjudication publique contiendra certains critères de qualité. Les laboratoires doivent d'abord être accrédités.

système, in het bijzonder in welke gevallen gegevens ingevoerd worden en wie toegang heeft tot dit systeem?

— Artikel 19 van het wetsontwerp behoudt de mogelijkheid om beroep te doen op buitenlandse laboratoria. Wordt hier vandaag al vaak gebruik van gemaakt?

— Het wetsontwerp voorziet voorts in een aangepaste manier om bij slachtoffers en derden DNA af te nemen, maar met behoud van het in het kader van het lopende dossier vereiste onderzoek van hun DNA. De vergelijking van het profiel van die personen is alleen bedoeld om hun eventuele sporen te onderscheiden van die van de personen die aan een misdrijf hebben deelgenomen (probleem DNA-contaminatie). De profielen van slachtoffers of derden worden in geen geval toegezonden aan de nationale DNA-gegevensbanken, noch om ze te vergelijken noch om ze op te slaan. Deze niet-verdachte personen krijgen de mogelijkheid om een tegenonderzoek te vragen. Waarvoor is dit tegenonderzoek nodig wanneer zij niet verdacht zijn?

De minister antwoordt dat momenteel in België 9 laboratoria erkend zijn. De opdrachten worden verdeeld onder zowel de academische als de laboratoria die zich in privé handen bevinden. Aangezien een groot aantal klassieke onderzoeken op een geautomatiseerde manier kan worden gevoerd, zou een prijsdaling mogelijk kunnen zijn wanneer een groot aantal van dergelijke onderzoeken gevraagd wordt. Er zijn echter te weinig deskundigenonderzoeken om de labo's toe te laten op een rendabele manier te investeren in automatisering. Dit is vooral het geval inzake DNA-analyse van veroordeelden: zijn meestal niet dringend, vereisen weinig interpretatie en kunnen in massa gebeuren.

Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de kostprijs van onderzoeken die veel tijd vergen enerzijds, en de kostprijs van onderzoeken die snel kunnen gebeuren, anderzijds.

Er zijn verschillende soorten DNA-onderzoeken. Vooral voor de veroordeelden betreft het eerder routine-onderzoeken. Hier bestaat dus een mogelijkheid om de kosten te drukken ten opzichte van de huidige situatie.

Voorts merkt de minister op dat er ook een kwaliteitsverschil is op te merken tussen de buitenlandse en de Belgische labo's.

De openbare aanbesteding zal bepaalde kwaliteitseisen bevatten. De labo's dienen vooreerst geaccrediteerd te zijn.

Il est ressorti d'un benchmarking réalisé sur la base de ces critères de qualité que certains labos étrangers sont meilleur marché.

Dans un laboratoire du Royaume Uni, une analyse ADN d'un condamné coûte par exemple 86 euros, alors qu'en Belgique, elle coûte 292 euros.

En matière d'analyse de traces et d'analyse comparative, la Belgique possède cependant un important savoir-faire. Le ministre estime qu'il doit en demeurer ainsi.

À l'heure actuelle, on ne recourt pas aux services de laboratoires étrangers, mais le ministre n'exclut pas cette possibilité à l'avenir.

L'ambition est en effet que la cellule nationale qui doit être créée puisse lier les profils ADN au numéro AFIS (*Automated Fingerprints Identification System*). Ce lien permettrait d'améliorer l'identification de manière notable, ce qui est important dans le cas des suspects qui utilisent plusieurs alias.

La convention de Prüm du 27 mai 2005 prévoit du reste aussi l'échange des empreintes digitales entre les pays signataires. La Belgique est déjà en ordre sur ce point.

AFIS est l'acronyme d'*Automated Fingerprints Identification Systems*. Il s'agit d'un moyen de contrôle et de confirmation de l'identité à l'aide des empreintes digitales qui est utilisé par les services de police. Il constitue une procédure de routine dans le cadre de l'identification d'une personne.

Il est effectivement exact qu'une personne qui n'est pas suspectée a également la possibilité de contester les résultats d'une analyse ADN, par exemple, lorsqu'elle est certaine qu'elle n'a pas été sur les lieux. Même si ce cas de figure ne se présentera pas souvent, la possibilité de contre-analyse a néanmoins été prévue.

Mme Sophie Dewit (N-VA) comprend que l'on prévoit cette contre-expertise, mais estime que cela ne sera pas de nature à réduire les coûts.

En ce qui concerne les empreintes digitales, la membre craint ainsi la création *de facto* d'une banque de données de suspects.

La représentante du ministre précise que la prise des empreintes digitales relève de la procédure standard suivie par la police lors d'une arrestation. Il y est donné un numéro AFIS enregistré par la police. Les profils

Uit een uitgevoerde benchmarking die gebeurde op basis van deze kwaliteitsvereisten bleek dat bepaalde buitenlandse labo's goedkoper zijn.

In een laboratorium uit het Verenigd Koninkrijk bijvoorbeeld kost een DNA-onderzoek van een veroordeelde 86 euro, terwijl dit in België 292 euro kost.

Inzake de analyse van de sporen en het vergelijksonderzoek is er evenwel veel expertise in België aanwezig. Dit wil de minister ook zo houden.

Vandaag wordt geen gebruik gemaakt van de diensten van buitenlandse laboratoria, doch de minister sluit dat in de toekomst niet uit.

Het is inderdaad de ambitie dat de op te richten nationale cel, DNA-profielen zou kunnen linken aan het AFIS-nummer (*Automated Fingerprints Identification System*). De identificatie kan merkbaar verbeteren door deze link, wat belangrijk is bij verdachten die gebruik maken van verschillende aliases.

Het Verdrag van 27 mei 2005 van Prüm voorziet trouwens ook in de uitwisseling van de vingerafdrukken tussen de ondertekenende landen, waarvoor België al in orde is.

AFIS staat voor *Automated Fingerprints Identification Systems*. Het is een controle- en bevestigingsmiddel voor de identiteit aan de hand van de vingerafdrukken, gebruikt door de politiediensten. Het vormt een routine-onderdeel van de taken bij de politie bij het identificeren van een persoon.

Het is inderdaad zo dat ook een niet-verdachte de mogelijkheid krijgt om de resultaten van een DNA-analyse te betwisten, bijvoorbeeld als hij zeker weet dat hij niet ter plaatse is geweest. Alhoewel dit niet zo veel zal voorkomen, werd toch in de mogelijkheid van dit tegenonderzoek voorzien.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) begrijpt dat in dat tegenonderzoek wordt voorzien maar meent dat dit niet kostenbesparend zal werken.

Inzake de vingerafdrukken, vreest het lid dat aldus *de facto* een databank voor verdachten wordt gecreëerd.

De vertegenwoordigster van de minister verduidelijkt dat het tot de standaardprocedure behoort dat de politie bij een arrestatie vingerafdrukken neemt. Hieraan wordt een AFIS-nummer gegeven welke geregistreerd wordt

ADN sont enregistrés dans les banques nationales de données ADN auprès de l'INCC.

On constate aujourd'hui que ces banques de données ADN contiennent certains profils ADN identiques enregistrés, mais sous des numéros de code anonymes différents.

L'objectif est dès lors de pouvoir identifier une personne dans de meilleures conditions et plus rapidement, même lorsqu'elle utilise plusieurs noms. La cellule nationale n'est cependant pas un fichier de données, elle est un organisme intermédiaire, un support de données, permettant de faire des rapprochements entre des affaires. Étant donné qu'à l'avenir le numéro AFIS figurera sur le procès-verbal, le procureur pourra transmettre ce numéro à la cellule nationale afin qu'un lien puisse être établi entre le profil ADN et le numéro AFIS dans le but de vérifier s'il s'agit ou non de la même personne.

M. Renaat Landuyt (sp.a) souhaite obtenir davantage de précisions quant à la mission de la cellule nationale. S'agit-il d'un organe tel que l'Organe central pour la saisie et la confiscation?

La représentante du ministre explique que l'INCC gère la banque de données nationale. Les profils ADN des suspects et des condamnés sont enregistrés sous un numéro de code unique. Le gestionnaire de cette banque de données est habilité à procéder à des comparaisons.

Le suspect et le condamné doivent être anonymes. Auparavant, chaque parquet utilisait son propre système de numéros de code. Il s'ensuit qu'il n'était pas possible de faire des rapprochements et que plusieurs parquets demandaient une nouvelle analyse ADN pour une même personne. C'est ainsi qu'est née l'idée de créer une cellule nationale auprès du ministère public. Cette cellule est la seule à être habilitée à établir un lien entre un nom et un code. Cette cellule nationale pourrait en effet être comparée à la position de l'Organe central pour la saisie et la confiscation.

La cellule nationale relève provisoirement du ministère public, si bien qu'elle pourra être facilement intégrée dans le service adéquat après la réforme du paysage judiciaire (service de gestion commun).

M. Renaat Landuyt (sp.a) indique qu'il est favorable à une structure nationale du ministère public. Néanmoins, il ne voit pas encore très clairement où cette cellule nationale se situera. Le ministre peut-il préciser

bij de politie. De DNA-profielen worden geregistreerd bij de nationale DNA-banken bij het NICC.

Nu wordt vastgesteld dat in deze DNA-databanken sommige identieke DNA-profielen zijn geregistreerd doch onder een verschillende anonieme codenummers.

De bedoeling is dus om een persoon beter en sneller te kunnen identificeren, zelfs als hij gebruik maakt van verschillende namen. De nationale cel is evenwel geen databestand, het is een intermediair organisme, een gegevensdrager, welke toelaat om zaken aan elkaar te koppelen. Aangezien in de toekomst het AFIS-nummer op het proces-verbaal vermeld zal worden, zal de procureur dit nummer kunnen verzenden aan de nationale cel opdat een link kan worden gemaakt tussen het DNA-profiel en het AFIS-nummer met de bedoeling na te gaan of het wel over dezelfde persoon gaat.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) wenst meer duidelijkheid te bekomen over de taak van de nationale cel. Is dit een orgaan zoals het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring?

De vertegenwoordigster van de minister legt uit dat het NICC de nationale databank beheert. De DNA-profielen van verdachten en veroordeelden worden opgeslagen onder een uniek codenummer. De beheerder van deze databestand heeft de bevoegdheid om vergelijkingen te maken.

De verdachte en de veroordeelde moeten anoniem zijn. Vroeger hanteerde elk parket een eigen systeem met codenummers. Gevolg hiervan was dat geen onderlinge verbanden werden gelegd en dat voor eenzelfde persoon door verschillende parketten een nieuwe DNA-analyse werd gevraagd. Vandaar het idee om bij het openbaar ministerie een nationale cel op te richten. Enkel deze cel heeft de bevoegdheid om een naam te linken aan een code. Deze nationale cel zou inderdaad vergeleken kunnen worden met de positie van het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring.

De nationale cel wordt voorlopig ondergebracht bij het openbaar ministerie om het dan later, bij de hertekening van het gerechtelijk landschap, gemakkelijk te kunnen onderbrengen bij de juiste dienst (de gemeenschappelijke beheerdienst).

De heer Renaat Landuyt (sp.a) stipt aan dat hij voorstander is van een nationale structuur van het openbaar ministerie. Het is evenwel nog niet helemaal duidelijk waar deze nationale cel zich hierin situeert. Kan de

qui est le supérieur hiérarchique de ce fonctionnaire du ministère public?

La représentante du ministre indique que l'article 12 du projet de loi stipule clairement qu'une cellule nationale est créée auprès du ministère public. Cette cellule nationale est placée sous l'autorité d'un magistrat du ministère public chargé d'une mission à cette fin et désigné par le ministre de la Justice, sur avis du Collège des procureurs généraux, pour un terme de cinq ans. Ce terme est renouvelable deux fois. Si des manquements sont constatés, le ministre peut mettre fin à la mission.

Le ministre explique que le magistrat exerce sa mission en application de l'article 323bis du Code judiciaire. Conformément à l'article 413 du Code judiciaire, il reste disciplinairement sous l'autorité du chef de corps de la juridiction où il est nommé.

M. Renaat Landuyt (sp.a) affirme que cela ne ressort pas clairement du texte en projet. Selon le membre, l'utilisation du terme "magistrat" est donc trompeuse, puisque le gestionnaire ne relève pas du parquet fédéral.

Mme Sophie De Wit (N-VA) fait remarquer qu'aux termes de l'exposé des motifs, la création éventuelle d'une banque de données "Personnes disparues" et d'une banque de données "Suspects" doit être étudiée. Cela signifie-t-il que ces banques de données verront le jour?

Le ministre considère que ce point doit faire l'objet d'un débat politique. Le gouvernement étant en affaires courantes, cette discussion n'est actuellement pas à l'ordre du jour.

Mme Sophie De Wit (N-VA) constate que le projet de loi a été soumis à l'avis de la Commission de la protection de la vie privée. Le texte du projet ne permet toutefois pas de vérifier sur quels points le projet de texte a été adapté.

La représentante de la ministre indique qu'il a été répondu aux observations de la Commission de la protection de la vie privée, que ce soit dans l'exposé des motifs ou dans la loi.

minister verduidelijken wie de hiërarchische overste is van deze ambtenaar van het openbaar ministerie?

De vertegenwoordigster van de minister stipt aan dat artikel 12 van het wetsontwerp duidelijk stipuleert dat binnen het openbaar ministerie een nationale cel wordt opgericht. Deze nationale cel staat onder het gezag van een magistraat van het openbaar ministerie die daartoe een opdracht krijgt en aangeduid wordt door de minister van Justitie op advies van het College van procureurs-generaal, voor een termijn van vijf jaar. Deze termijn is tweemaal hernieuwbaar. Als er tekortkomingen worden vastgesteld, kan de minister een einde maken aan de opdracht.

De minister verduidelijkt dat de magistraat zijn opdracht uitoefent bij toepassing van artikel 323bis van het Gerechtelijk Wetboek. Overeenkomstig artikel 413 van het Gerechtelijk Wetboek blijft hij tuchtrechtelijk onder het gezag van de korpschef van het rechtscollege waar hij benoemd is.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) stipt aan dat dit niet duidelijk blijkt uit de ontworpen tekst. Het gebruik van de term magistraat is volgens het lid dan ook misleidend, aangezien de beheerder niet valt onder het federaal parket.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) merkt op dat in de toelichting gesteld wordt dat de mogelijke oprichting van een databank "Vermiste personen" en een databank "Verdachten" bestudeerd dient te worden. Betekent dit dat deze databanken zullen worden opgericht?

De minister meent dat dit onderwerp moet worden van een politiek debat. Gelet dat de regering zich in lopende zaken bevindt, is dit nu niet aan de orde.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) stelt vast dat het wetsontwerp aan het advies van de privacycommissie werd onderworpen. Uit het wetsontwerp blijkt evenwel niet op welke punten de ontworpen tekst overeenkomstig werd aangepast.

De vertegenwoordigster van de minister stipt aan dat ofwel in de toelichting, ofwel in de wet, geantwoord wordt op de bemerkingen van de privacycommissie.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES

Art. 1er

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

Art. 2

La représentante du ministre précise que cet article tend à remplacer l'article 44ter du Code d'instruction criminelle. Il vise à expliciter le texte existant et ajoute également de nouvelles définitions.

Mme Sophie De Wit (N-VA) présente l'amendement n° 1, qui doit être lié à l'amendement n° 4. (DOC 53 1504/002)

Ces amendements visent à intégrer la fonction de conseiller médico-légal dans la loi. L'auteur pense qu'il en résultera une réduction des coûts.

Le ministre fait observer qu'un conseiller médico-légal est déjà actif auprès du Collègue des procureurs généraux. Cela répond donc de fait aux préoccupations de Mme De Wit. Il considère dès lors qu'il ne s'indique pas de créer une structure légale pour cette fonction.

Art. 3

La représentante du ministre explique que cet article tend à insérer un article 44^{quater} nouveau dans le Code d'instruction criminelle concernant les traces découvertes sur les lieux de l'infraction. Le magistrat, le procureur du Roi ou le juge d'instruction décide quelles traces il soumet à une analyse ADN. Il peut demander de comparer les traces entre elles. Le projet de loi dispose aussi que les experts doivent transmettre directement les traces à la banque de données ADN. À la demande du Conseil d'État, il a par ailleurs été prévu dans la loi que l'ADN doit être conservé pendant trente ans. Le délai dont dispose l'expert pour déposer son rapport a été ramené de trois mois à un mois.

Mme Sophie De Wit (N-VA) souhaite savoir si cette réduction du délai n'entraînera pas pour l'expert une augmentation du coût de sa prestation.

Le ministre estime que grâce au développement de la technologie, l'expert doit être en mesure de déposer son rapport dans le mois. Une prolongation du délai peut être accordée pour les dossiers posant problème.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Art. 1

Over dit artikel worden geen bemerkingen gemaakt.

Art. 2

De vertegenwoordigster van de minister verduidelijkt dat dit artikel de vervanging van artikel 44ter van het Wetboek van strafvordering beoogt. Het beoogt een verduidelijking van de bestaande tekst. Er worden ook nieuwe definities toegevoegd.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) dient amendement nr. 1 in dat gekoppeld moet worden aan het amendement nr. 4. (DOC 53 1504/002)

Deze amendementen hebben tot doel om de functie van een forensische raadgever op te nemen in de wet. De indienster meent dat dit kostenbesparend zal werken.

De minister merkt op dat er al een forensische raadgever werkzaam is bij het College van procureurs-generaal. *De facto* wordt aldus aan de bekommernissen van mevrouw De Wit beantwoordt. Hij acht het dan ook niet aangewezen om een wettelijke structuur voor deze functie te creëren.

Art. 3

De vertegenwoordigster van de minister legt uit dat dit artikel strekt tot de invoeging van een nieuw artikel 44^{quater} in het Wetboek van strafvordering met betrekking tot de op de plaats van het misdrijf aangetroffen sporen. De magistraat, de procureur des Konings of de onderzoeksrechter beslist welke sporen hij laat onderzoeken voor DNA. Hij kan de opdracht geven om de sporen onderling te vergelijken. Het wetsontwerp bepaalt ook dat de deskundigen de sporen rechtstreeks dienen over te zenden naar de DNA-databank. Voorts werd op verzoek van de Raad van State in de wet bepaald dat het DNA dertig jaar moet worden bewaard. De termijn waarover de deskundige beschikt om zijn verslag in te dienen, werd van 3 maanden tot 1 maand gebracht.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) wenst te vernemen of deze inkorting van de termijn voor de deskundige de kostprijs van zijn prestatie niet zal doen stijgen.

De minister meent dat het door de ontwikkeling van de technologie mogelijk moet zijn dat de deskundige zijn verslag binnen een maand inlevert. Voor de problematische dossiers kan een verlenging worden toegestaan.

Mme Sonja Becq (CD&V) souhaite savoir si le dépassement du délai sera sanctionné.

Le ministre répond qu'aucune sanction n'a été prévue.

Mme Sophie De Wit (N-VA) fait observer que l'expert doit transmettre les profils ADN obtenus aux banques de données ADN, sauf décision contraire motivée du procureur du Roi.

Art. 4

La représentante du ministre précise que cet article règle la compétence du procureur du Roi en cas de prélèvement d'un échantillon de référence sur un suspect. Le prélèvement ne peut être effectué que moyennant l'accord écrit du suspect. Le mineur peut, à partir de l'âge de 16 ans, également donner son accord.

Seize ans est également l'âge du dessaisissement en droit de la jeunesse, ainsi que l'âge à partir duquel sont prises les empreintes digitales. La possibilité d'effectuer un prélèvement ADN à partir de l'âge de 16 ans évite de devoir régler ce prélèvement sous la contrainte par le biais d'une instruction judiciaire. Des garanties sont inscrites dans le projet de loi: le mineur doit être accompagné d'une personne de confiance au moment de donner son autorisation.

Contrairement à ce que prévoit la législation existante, un procureur peut demander un prélèvement ADN en cas d'existence d'indices de culpabilité sans que l'on ait trouvé des traces de matériel humain. L'exigence de rechercher d'abord des traces fait perdre beaucoup de temps. Supposons que dans le cadre d'une affaire de viol, l'auteur ait utilisé un préservatif, de sorte qu'il n'y a pas moyen de retrouver de traces d'ADN de celui-ci.

Dans la législation actuelle, il est impossible d'effectuer un prélèvement d'ADN sur le suspect, reconnu par la victime.

La notion de "faits similaires" le permet en revanche et permettra de comparer le profil ADN du suspect avec les traces retrouvées dans une affaire antérieure présentant un *modus operandi* analogue, où l'auteur n'a pas eu la prudence d'utiliser un préservatif pour commettre les faits. L'article 4 règle également les informations qui sont préalablement données à la personne autorisant un prélèvement ADN.

Le profil ADN peut être comparé une seule fois avec les données enregistrées dans les banques de données. Si aucun lien positif n'est établi, le profil n'est pas enregistré. On ne tient donc pas de banque de données des "suspects". L'expert dispose d'un mois

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) wenst te vernemen of de overschrijding van de termijn gesanctioneerd wordt.

De minister antwoordt dat in geen sanctie is voorzien.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) merkt op dat de deskundige de verkregen DNA—profielen dient te bezorgen aan de DNA-gegevensbanken behoudens een andere met redenen omklede beslissing van de procureur des Konings.

Art. 4

De vertegenwoordigster van de minister verduidelijkt dat dit artikel de bevoegdheid van de procureur des Konings regelt bij de afname van een referentiestaal bij een verdachte. Dat kan enkel mits de schriftelijke toestemming van de verdachte. Ook een minderjarige, vanaf 16 jaar, kan zijn toestemming geven.

Zestien jaar is ook de leeftijd van de uithandengeving uit het jeugdrecht en eveneens de leeftijd vanaf wanneer vingerafdrukken genomen worden. De mogelijke DNA-afname vanaf 16 jaar vermijdt om deze afname onder dwang via een gerechtelijk onderzoek te moeten regelen. Er zijn garanties in het wetsontwerp opgenomen: de minderjarige moet vergezeld zijn van een vertrouwenspersoon om toestemming te geven.

In tegenstelling tot de bestaande wetgeving, mag een procureur een DNA-afname vragen bij aanwijzingen van schuld zonder dat er sporen aangetroffen zijn van menselijk materiaal. De eis om eerst sporen te onderzoeken, doet veel tijd verloren gaan. Stel bij een verkrachtingszaak blijkt de dader een condoom gebruikt te hebben waardoor er geen DNA-sporen van de dader kunnen worden teruggevonden.

In de huidige wetgeving kan van de verdachte, herkend door het slachtoffer, geen DNA-profiel worden afgenomen.

De notie "gelijkaardige feiten" laat dit wel toe en zal toelaten het DNA-profiel van de verdachte te vergelijken met de sporen in een vroegere zaak met analoge *modus operandi*, waar de dader niet de voorzichtigheid had om een condoom te gebruiken bij de feiten. Artikel 4 regelt ook de informatie die vooraf gegeven wordt aan de persoon die instemt met een DNA-afname.

Het DNA-profiel kan eenmaal vergeleken worden met de gegevens uit de databanken. Is er geen positief verband te vinden, dan wordt het profiel niet geregistreerd. Er wordt dus geen databank "verdachten" bijgehouden. De deskundige beschikt over een maand om de

pour communiquer les résultats. Au plus tard six mois après la transmission de son rapport, l'expert détruit l'échantillon de référence et les échantillons qui en dérivent. Le délai de six mois offre la marge nécessaire pour détruire plusieurs échantillons en une seule fois.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) demande pourquoi le projet de loi ne parle pas des parents lors du prélèvement d'ADN auprès de mineurs. N'y a-t-il pas lieu d'instaurer une obligation d'informer les parents? Une personne de moins de 16 ans ne pourra quand même jamais donner son accord?

M. Thierry Giet (PS) considère que la comparaison avec l'âge du dessaisissement est un argument insuffisant pour justifier des prélèvements d'ADN à partir de 16 ans. Qui plus est, la personne "de son choix" n'est pas nécessairement légalement habilitée à intervenir en son nom. M. Giet demande si les dispositions de l'arrêt Salduz ne doivent pas être applicables en l'espèce.

M. Giet émet des réserves quant au fait qu'il ne faut pas nécessairement trouver de traces pour demander un prélèvement d'ADN. Dans la législation existante, une trace doit être trouvée et le prélèvement d'ADN doit être réalisée dans le cadre d'une enquête ouverte. Le projet de loi à l'examen permet au procureur de demander un prélèvement d'ADN sans qu'il y ait des indices de culpabilité dans l'enquête ouverte. En cas de faits similaires, des indices de culpabilité suffisent. À quoi bon prélever l'ADN dans une enquête où aucune trace n'est trouvée, si l'on n'est même pas en présence d'indices de culpabilité?

Mme Marie-Christine Marghem (MR) partage la réoccupation de M. Giet. La formulation de l'article 4 prête actuellement le flanc à diverses interprétations. Il n'est pas indiqué de prélever l'ADN en l'absence d'indices de culpabilité dans une affaire, dans le seul espoir d'en résoudre d'autres.

En outre, Mme Marghem n'est guère encline à laisser d'autres personnes que les parents accompagner le mineur. En somme, un prélèvement d'ADN constitue un traitement physique. Ce sont les parents qui devraient décider à sa place.

La représentante du ministre précise que la formulation relative à la personne majeure qui doit accompagner le mineur âgé de plus de seize ans s'inspire de l'article 91bis du Code d'instruction criminelle.

Un procureur ne peut demander une analyse ADN que dans le cadre et l'intérêt d'une enquête. Il ne faut en effet pas nécessairement qu'une trace ait été dé-

resultaten over te maken. Uiterlijk zes maanden na de verzending van het verslag vernietigt de deskundige het referentiestaal en de daaruit afgeleide stalen. De termijn van zes maanden biedt de nodige ruimte om meerdere stalen in één keer te vernietigen.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) vraagt waarom het wetsontwerp niet spreekt over de ouders bij de afname van DNA bij minderjarigen. Moet er geen informatieplicht komen voor de ouders? Iemand jonger dan 16 jaar kan toch nooit toestemming geven?

De heer Thierry Giet (PS) vindt de vergelijking met de leeftijd voor uithandengeving een onvoldoende argumentatie om een DNA-afname vanaf 16 jaar mogelijk te maken. Bovendien is een persoon van zijn of haar keuze niet noodzakelijk iemand die wettelijk bevoegd is om in zijn plaats op te treden. De heer Giet stelt de vraag of de bepalingen uit het arrest-Salduz hier niet van toepassing moeten zijn.

De heer Giet heeft bedenkingen bij het feit dat er geen sporen moeten aangetroffen zijn om toch een DNA-afname te vragen. In de bestaande wetgeving moet er een spoor gevonden zijn en moet een DNA-afname kaderen in een geopend onderzoek. Met het voorliggende wetsontwerp kan een procureur een DNA-afname vragen zonder aanwijzingen van schuld in het geopende onderzoek. Aanwijzingen van schuld bij gelijkaardige feiten volstaan. Wat is het nut van een DNA-afname in een onderzoek waar er geen sporen aangetroffen zijn, indien er in dat onderzoek zelfs geen aanwijzingen van schuld zijn?

Mevrouw Marie-Christine Marghem (MR) deelt de bezorgdheid van de heer Giet. De formulering van het artikel 4 laat momenteel diverse interpretaties open. Het is niet aangewezen om DNA af te nemen zonder aanwijzingen van schuld in een onderzoek, alleen maar in de hoop om andere zaken op te lossen.

Daarnaast is mevrouw Marghem niet gewonnen om andere personen dan de ouders, de minderjarigen te laten begeleiden. Een DNA-afname behelst per slot van rekening een fysieke behandeling. Het zijn de ouders die in zijn plaats zouden moeten beslissen.

De vertegenwoordigster van de minister verduidelijkt dat de formulering over de meerderjarige die de minderjarige, ouder dan 16 jaar, moet begeleiden, geïnspireerd is op artikel 91bis van het Wetboek van strafvordering.

Een procureur kan enkel een DNA-afname vragen in het kader en het belang van een onderzoek. Er moet inderdaad niet steeds een spoor gevonden zijn, maar in

couverte, mais dans le cas d'infractions en série, par exemple, des viols, une analyse ADN peut montrer le rapport avec des affaires antérieures.

Le ministre confirme qu'un mineur, âgé de moins de 16 ans, ne peut jamais donner son accord sur un prélèvement d'ADN. À partir de 16 ans, les mineurs devront désigner eux-mêmes leur personne de confiance. Selon le ministre, ce seront généralement les parents, mais il se recommande de ne pas le mentionner explicitement dans la loi et il faut, au contraire, laisser la possibilité de désigner une éventuelle autre personne de confiance, un avocat par exemple. Il faut tenir compte des circonstances dans lesquelles un mineur ne veut pas que ses parents l'assistent, par exemple en cas de violences intrafamiliales.

Mme Anne Leriche, conseillère médico-légale auprès du Collège des procureurs généraux, donne l'exemple suivant en réponse à la question de M. Giet: dans une affaire de viol, il peut exister des indices de culpabilité à l'égard d'une personne, sans qu'il n'y ait de traces. Un prélèvement d'ADN ne permettra jamais de fournir la preuve de la culpabilité dans cette affaire, mais sera utile pour établir un lien éventuel avec des affaires antérieures, où des traces d'ADN ont été découvertes.

M. Thierry Giet (PS) suggère de corriger le texte du projet de loi.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) fait observer que l'article 91bis du Code d'instruction criminelle porte sur les mineurs qui sont victimes ou témoins d'une infraction, alors que l'article 4 du projet de loi à l'examen concerne les suspects mineurs. L'analogie ne tient donc pas du tout.

L'intervenante déclare ne pouvoir marquer son accord sur le fait que les parents ne sont pas informés automatiquement, bien qu'ils demeurent responsables civilement. Mme Lahaye-Battheu présente un *amendement* (n° 9 - DOC 53 1504/002) visant à reprendre les parents dans le libellé de l'article 4, § 3.

Le ministre répond à M. Giet et à Mme Marghem que le texte de l'article 4 doit être interprété de telle manière qu'il doit bel et bien toujours y avoir des indices de culpabilité dans l'instruction, avec ou sans traces, pour prélever de l'ADN, mais même sans traces, on peut malgré tout chercher à établir un lien avec des faits antérieurs. Il dit être ouvert à une amélioration éventuelle du texte, mais il doit rester possible de chercher à établir un lien avec des affaires analogues antérieures.

Le ministre maintient la formulation en ce qui concerne la personne de son choix qui accompagne le mineur.

het geval van zogenaamde seriemisdrijven, bijvoorbeeld verkrachtingen, kan een DNA-analyse het verband met eerdere zaken uitwijzen.

De minister bevestigt dat een minderjarige, jonger dan 16 jaar, nooit toestemming kan geven voor de afname van DNA. Minderjarigen vanaf 16 jaar zullen zelf moeten aangeven wie hun vertrouwenspersoon is. Dat zal volgens de minister in de meeste gevallen de ouders zijn, maar het is aangewezen om dat niet expliciet in de wet op te nemen maar integendeel ruimte te laten voor een eventuele andere vertrouwenspersoon, bijvoorbeeld een advocaat. Er moet rekening gehouden worden met omstandigheden waarbij een minderjarige niet wil dat zijn ouders hem bijstaan, bijvoorbeeld bij intrafamiliaal geweld.

Mevrouw Anne Leriche, forensisch adviseur bij het College van de Procureurs-generaal, geeft als antwoord op de vraag van de heer Giet het volgende voorbeeld: er kunnen in een verkrachtingszaak aanwijzingen van schuld zijn tegen een persoon, zonder dat er sporen te vinden zijn. Een DNA-afname zal in deze zaak nooit het bewijs van schuld kunnen leveren, maar zal nuttig zijn om een eventueel verband te leggen met vroegere zaken, waar wel DNA-sporen werden nagelaten.

De heer Thierry Giet (PS) suggereert dat de tekst van het wetsontwerp verbeterd kan worden.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) merkt op dat artikel 91bis van het Wetboek van strafvordering betrekking heeft op minderjarigen die slachtoffer of getuige zijn van een misdrijf, terwijl artikel 4 van het voorliggende wetsontwerp gaat over minderjarige verdachten. De analogie gaat dus niet helemaal op.

De spreekster zegt niet akkoord te gaan met het feit dat de ouders niet automatisch geïnformeerd worden, hoewel ze toch burgerrechtelijk aansprakelijk blijven. Mevrouw Lahaye-Battheu dient *amendement nr. 9* in (DOC 53 1504/002) om de ouders in de verwoording van artikel 4, § 3, op te nemen.

De minister antwoordt op de heer Giet en mevrouw Marghem dat de tekst van artikel 4 zo geïnterpreteerd moet worden dat er wel degelijk steeds aanwijzingen van schuld in het onderzoek moeten zijn, al dan niet met sporen, om DNA af te nemen, maar zelfs zonder sporen kan toch nog een verband met eerdere feiten gezocht worden. Hij zegt open te staan voor een eventuele tekstverbetering, maar het moet mogelijk blijven om een link te zoeken met eerdere, gelijkaardige zaken.

De minister blijft bij de verwoording over de persoon van zijn of haar keuze die de minderjarige vergezelt.

Des tiers doivent éventuellement pouvoir jouer un rôle. Même dans le cas d'un mineur qui, en tant que suspect, donne de l'ADN, il n'est pas toujours indiqué que les parents doivent intervenir en tant qu'accompagnateurs. Il n'est pas exclu que les parents viennent avec lui, au contraire. Mais il demeure utile, ne fût-ce que parce que des difficultés pratiques peuvent empêcher les parents d'être présents, de prévoir que, par exemple, un avocat puisse intervenir en tant que personne de confiance.

Mme Sonja Becq (CD&V) se rallie au raisonnement du ministre. La formulation du projet peut par exemple prouver son utilité dans le cas de mineurs non accompagnés. Les parents sont dans la plupart des cas les personnes de confiance, mais il faut laisser de la marge pour les autres cas.

Art. 5

La représentante du ministre déclare que l'article 5 vise le cas d'un prélèvement d'ADN, chez un non-suspect, uniquement avec son autorisation. La législation actuelle ne fait pas clairement la distinction entre suspects et non-suspects. Il peut par exemple s'agir de victimes ou d'agents. La distinction garantit que les profils ADN de victimes ne se retrouvent pas dans les banques de données.

Mme Sophie De Wit (N-VA) présente un amendement (n° 3, DOC 53 1504/002), tendant à obliger le procureur du Roi à motiver sa décision éventuelle de ne pas faire procéder à une analyse ADN d'une victime et à informer la victime de sa motivation. Mme De Wit précise que l'amendement reprend l'une des recommandations de la commission spéciale relative au traitement d'abus sexuels et de faits de pédophilie dans une relation d'autorité, en particulier au sein de l'Eglise, qui figure également dans la proposition de loi modifiant la législation en ce qui concerne l'amélioration de l'approche des abus sexuels et des faits de pédophilie dans une relation d'autorité (DOC 53 1639/001, p. 13)

La représentante du ministre fait observer que la terminologie utilisée dans l'amendement ("cellules humaines") n'est pas conforme à celle utilisée dans le projet de loi à l'examen.

Art 5/1 (nouveau)

Mme Sophie De Wit (N-VA) présente un amendement (n° 4, DOC 53 1504/002) tendant à insérer un nouvel article 5/1 qui inscrit la fonction de conseiller

Derden moeten eventueel een rol kunnen spelen. Zelfs bij een minderjarige die als verdachte DNA afstaat, is het niet steeds aangewezen dat de ouders als begeleiders moeten optreden. Het is niet uitgesloten dat de ouders meekomen, integendeel. Maar het blijft nuttig, al was het maar omdat praktische moeilijkheden de aanwezigheid van de ouders kunnen beletten, om de mogelijkheid open te laten dat bijvoorbeeld een advocaat als vertrouwenspersoon optreedt.

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) sluit zich aan bij de redenering van de minister. Bijvoorbeeld in het geval van niet-begeleide minderjarigen kan de verwoording van het wetsontwerp zijn nut bewijzen. De ouders zullen in de meeste gevallen de vertrouwenspersonen zijn, maar er moet ruimte gelaten worden voor andere gevallen.

Art. 5

De vertegenwoordigster van de minister zegt dat het artikel 5 een apart artikel wijdt aan DNA-afname, enkel met toestemming, bij niet-verdachten. Het onderscheid tussen verdachten en niet-verdachten is in de huidige wetgeving niet zo duidelijk gesteld. Het kan bijvoorbeeld gaan over slachtoffers of over agenten. Het onderscheid garandeert dat de DNA-profielen van slachtoffers niet in de gegevensbanken terecht komen.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) dient het amendement nr. 3 in (DOC 53 1504/002), dat de procureur des Konings verplicht zijn eventuele beslissing, om het DNA van een slachtoffer niet te laten onderzoeken, te motiveren en het slachtoffer ook op de hoogte te brengen van zijn motivatie. Mevrouw De Wit verklaart dat het amendement één van de aanbevelingen van de Bijzondere Commissie betreffende de behandeling van seksueel misbruik en feiten van pedofilie binnen een gezagsrelatie, inzonderheid binnen de Kerk overneemt, een aanbeveling die ook is opgenomen in het wetsvoorstel tot wijziging van de wetgeving wat de verbetering van de aanpak van seksueel misbruik en feiten van pedofilie binnen een gezagsrelatie betreft (DOC 53 1639/001, p. 13).

De vertegenwoordigster van de minister wijst er op dat de terminologie uit het amendement, "menselijk celmateriaal", niet overeenkomt met deze uit het voorliggende wetsontwerp.

Art. 5/1 (nieuw)

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) dient het amendement nr. 4 in (DOC 53 1504/002), dat een nieuw artikel 5/1 invoegt, waarbij de forensische raadgever in de

médico-légal dans la loi. Mme De Wit précise que la Commission de Modernisation de l'Ordre Judiciaire a déjà souligné la nécessité de désigner un conseiller scientifique afin d'améliorer la communication entre les magistrats et les experts médico-légaux.

Art. 6

La représentante de la ministre déclare que cet article assure la concordance entre les compétences du juge d'instruction et les prérogatives accordées au ministère public. La possibilité de prélever l'ADN sous la contrainte est limitée, ainsi que le prévoit également la loi de 1999, à un seuil de la peine applicable de cinq ans maximum d'emprisonnement ou une peine plus lourde.

Mme Sabien Lahaye-Battheu présente un amendement (n° 8, DOC 1504/002), qui, par analogie avec l'amendement n° 9, mentionne les parents en tant que personnes de confiance éventuelles lorsqu'il s'agit de prélever l'ADN d'un mineur d'âge.

Art. 7

La représentante du ministre indique qu'à l'instar de l'article 6, l'article 7 met en concordance les pouvoirs du juge d'instruction avec les prérogatives offertes au ministère public, en l'occurrence en ce qui concerne le prélèvement d'ADN chez un non-suspect sans son autorisation. Il doit toujours y avoir un lien direct avec le dossier.

Mme Sophie De Wit (N-VA) présente un amendement (n° 2, DOC 53 1504/002). Pour la justification, Mme De Wit renvoie à la discussion de l'amendement n° 3.

Art. 8

La représentante du ministre fait observer que les articles 8 et 9 règlent le prélèvement d'ADN à la demande du juge du fond. L'article 8 règle la procédure en ce qui concerne le juge de police, l'article 9 faisant la même chose en ce qui concerne le juge correctionnel. La procédure passe par le procureur du Roi, dès lors que celui-ci dispose de tous les devoirs et modèles requis.

M. Thierry Giet (PS) demande si la formulation de l'article 8 peut également concerner une cour d'appel ou une cour d'assises.

wet wordt ingevoerd. Mevrouw De Wit verklaart dat de Commissie voor de Modernisering van de Rechterlijke Orde al gewezen heeft op de noodzaak om een wetenschappelijke raadgever aan te stellen, met het oog op een betere communicatie tussen de magistraten en de forensische deskundigen.

Art. 6

De vertegenwoordigster van de minister verklaart dat dit artikel de bevoegdheden van de onderzoeksrechter in overeenstemming brengt met de aan het openbaar ministerie toegekende prerogatieven. De afname van DNA onder dwang wordt net als in de wet van 1999 beperkt tot een mogelijke strafmaat van vijf jaar gevangenisstraf of zwaarder.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu dient het amendement nr. 8 in (DOC 1504/002), dat naar analogie met het amendement nr. 9 de ouders vermeldt als een van de mogelijke vertrouwenspersonen, ingeval de DNA-afname een minderjarige betreft.

Art. 7

De vertegenwoordigster van de minister zegt dat artikel 7 net als artikel 6 de bevoegdheden van de onderzoeksrechter in overeenstemming brengt met de prerogatieven toegekend aan het openbaar ministerie, dit keer wat de afname van DNA bij een niet-verdachte zonder diens toestemming betreft. Er moet steeds een directe band zijn met het onderzoek.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) dient het amendement nr. 2 in (DOC 53 1504/002). Mevrouw De Wit verwijst voor de toelichting naar de bespreking van het amendement nr. 3.

Art. 8

De vertegenwoordigster van de minister stelt dat de artikelen 8 en 9 de afname van DNA, op vraag door de bodemrechter, regelen. Waarbij artikel 8 de procedure regelt voor de politierechter en artikel 9 hetzelfde doet voor de correctionele rechter. De procedure gebeurt via de procureur des Konings, aangezien deze beschikt over al de nodige verplichtingen en modellen.

De heer Thierry Giet (PS) vraagt of de formulering van artikel 8 ook een hof van beroep of een hof van assisen kan betreffen.

Le ministre renvoie à l'exposé des motifs (p. 23) qui précise que la cour d'appel dispose des mêmes prérogatives générales que le tribunal correctionnel. Un article distinct ne s'impose pas non plus pour la cour d'assises.

Art. 9 à 11

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

Art. 12

La représentante du ministre explique que l'article 12 définit la composition, les missions et la méthodologie de la cellule nationale. Le projet de loi répond ainsi à la demande du Conseil d'État (DOC 53 1504/001, p. 64). Le § 3 règle l'octroi du numéro de code unique. Il sera attribué au début de la procédure, de sorte que l'examen en laboratoire sera anonyme. L'intervenante renvoie également à la discussion générale.

M. Renaat Landuyt (sp.a) présente un amendement n° 6 (DOC 53 1504/002), qui tend à remplacer les mots "magistrat du ministère public" par les mots "officier du ministère public". Avec cet amendement, M. Landuyt entend harmoniser la formulation avec la Constitution et prévenir toute confusion avec le parquet fédéral.

Art. 13

La représentante de la ministre commente l'article 13. Cet article règle le fonctionnement de la banque de données "Criminalistique". Le fonctionnement est mis en conformité avec les autres articles du projet de loi. Les profils ADN non identifiés sont automatiquement effacés après 30 ans. Dans le cas de profils identifiés, cette suppression intervient sur ordre du ministère public, après une décision judiciaire passée en force de chose jugée. En cas de condamnation, le profil est enregistré dans la banque de données "Condamnés".

En cas d'acquiescement ou de non-lieu, le projet de loi prévoit, pour la personne dont l'ADN a été prélevé, la possibilité de demander la suppression du profil ADN de la banque de données.

M. Renaat Landuyt (sp.a) ne comprend pas ce dernier élément. Pourquoi le projet de loi mentionne-t-il qu'une personne peut faire cette demande si, en cas d'acquiescement ou de non-lieu, le procureur doit faire de

De minister verwijst naar de memorie van toelichting (p. 23), waar staat dat het hof van beroep over dezelfde algemene prerogatieven beschikt als de correctionele rechtbank. Ook de regeling voor het hof van assisen behoeft geen apart artikel.

Art. 9 tot 11

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Art. 12

De vertegenwoordigster van de minister verklaart dat artikel 12 de samenstelling, de taken en de werkwijze van de nationale cel omschrijft. Het wetsontwerp komt daarmee tegemoet aan de vraag van de Raad van State (DOC 53 1504/001, p. 64). Paragraaf 3 regelt de toekenning van het unieke codenummer. Dit zal aan het begin van de procedure gebeuren, zodat het onderzoek in het labo anoniem verloopt. De spreker verwijst ook naar de algemene bespreking.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) dient het amendement nr. 6 in (DOC 53 1504/002), waarbij de woorden "magistraat van het openbaar ministerie" worden vervangen door "ambtenaar van het openbaar ministerie". De heer Landuyt stelt dat de formulering daarmee in overeenstemming komt met de Grondwet en er geen verwarring kan zijn met het federale parket.

Art. 13

De vertegenwoordigster van de minister verduidelijkt artikel 13. Dit artikel regelt de werking van de databank "Criminalistiek". De werking wordt in overeenstemming gebracht met de andere artikelen van het wetsontwerp. Niet-geïdentificeerde DNA-profielen worden op geautomatiseerde wijze verwijderd na 30 jaar. Bij de geïdentificeerde profielen gebeurt dit op bevel van het openbaar ministerie, na een rechterlijke beslissing die in kracht van gewijsde is getreden. Bij een veroordeling gaat het profiel naar de databank "Veroordeelden".

Bij een vrijspraak of een buitenvervolginstelling voorziet het wetsontwerp voor de persoon van wie DNA werd afgenomen in de mogelijkheid om de verwijdering van het DNA-profiel uit de databank te vragen.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) begrijpt dit laatste element niet. Waarom vermeldt het wetsontwerp dat een persoon dit kan vragen, als de procureur des Konings het DNA-profiel bij een vrijspraak of een buitenvervol-

toute façon effacer le profil ADN? Cela signifie-t-il que le procureur du Roi conserve malgré tout une compétence décisionnelle dans un pareil cas? En tout état de cause, c'est ce que la formulation laisse entendre.

Mme Sophie De Wit (N-VA) fait sienne la question de M. Landuyt. La formulation de l'article 13 semble contenir une contradiction.

La représentante du ministre déclare que le dernier alinéa de l'article 13, en vertu duquel une personne peut demander l'effacement de son profil en cas d'acquiescement ou de non-lieu, a été inséré en tant que garantie supplémentaire.

Le ministre souligne que l'article 13 doit être interprété en ce sens que le procureur du Roi n'a pas de pouvoir d'appréciation. Le § 2 le prévoit explicitement. Le dernier alinéa n'offre qu'une garantie supplémentaire, par exemple parce que l'effacement se fait trop attendre, et ne peut être interprété dans le sens opposé.

Art. 14

La représentante du ministre souligne que la liste des infractions pour lesquelles le profil ADN d'un condamné est enregistré doit être actualisée. Depuis la loi de 1999, la peine de travail a été instaurée par la loi du 17 avril 2002. Il y a en outre de nouvelles infractions, comme le génocide et les infractions terroristes, et d'autres ont été modifiées depuis lors, comme la traite et le trafic d'êtres humains. Il y ajoute également des infractions comme les associations de malfaiteurs, les organisations criminelles qui se prêtent à des comparaisons d'ADN entre plusieurs enquêtes. L'article 14 instaure une nouvelle liste d'infractions pour lesquelles l'ADN du condamné est conservé.

Les données sont conservées jusqu'à 30 ans après leur enregistrement; dans la loi de 1999, elles l'étaient jusqu'à 10 ans après le décès du condamné. Le nouveau délai standard doit entraîner une simplification administrative.

M. Bert Schoofs (VB) présente l'amendement n° 5 (DOC 53 1504/002). M. Schoofs n'est pas fondamentalement opposé à la liste telle qu'elle est établie à l'article 14 du projet de loi. Mais il se pose des questions concernant la *ratio legis* qui a abouti à l'établissement de cette liste. Selon l'intervenant, cette liste semble arbitraire. L'amendement de M. Schoofs propose d'imposer également, en plus de la liste de l'article 14, un prélèvement ADN pour toute condamnation à une peine

gingstelling zonder discussie moet laten verwijderen. Betekent dit dat de procureur des Konings toch een beslissingsbevoegdheid behoudt in dergelijk geval? De formulering lijkt dat in ieder geval te suggereren.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) sluit zich aan bij de vraag van de heer Landuyt. De formulering van artikel 13 lijkt een tegenstrijdigheid te bevatten.

De vertegenwoordigster van de minister zegt dat het laatste lid van artikel 13, waarbij een persoon de verwijdering van het profiel kan vragen bij een vrijspraak of een buitenvervolginstelling, als een extra garantie ingevoegd werd.

De minister benadrukt dat het artikel 13 zo geïnterpreteerd moet worden dat de procureur des Konings geen appreciatiebevoegdheid heeft. De tweede paragraaf bepaalt dat expliciet. Het laatste lid biedt louter een bijkomende garantie, bijvoorbeeld omdat de verwijdering te lang op zich laat wachten, en mag niet omgekeerd geïnterpreteerd worden.

Art. 14

De vertegenwoordigster van de minister wijst er op dat de lijst van misdrijven waarvoor het DNA-profiel van een veroordeelde wordt opgeslagen, aan actualisering toe is. Sinds de wet van 1999 is er de invoering van de werkstraf met de wet van 17 april 2002. Er zijn bovendien nieuwe misdrijven gekomen, zoals genocide en terroristische misdrijven, en andere zijn sindsdien gewijzigd, zoals mensenhandel en -smokkel. Daarbij komen ook nog misdrijven zoals bendevoorming, criminele organisaties, die zich lenen tot DNA-vergelijkingen over meerdere onderzoeken. Artikel 14 voert een nieuwe lijst misdrijven in, waarbij DNA van de veroordeelde wordt bijgehouden.

De gegevens worden tot 30 jaar na het opslaan ervan bewaard, in de wet van 1999 was dat tot 10 jaar na het overlijden van de veroordeelde. De nieuwe standaardtermijn moet tot een administratieve vereenvoudiging leiden.

De heer Bert Schoofs (VB) dient het amendement nr. 5 in (DOC 53 1504/002). De heer Schoofs is niet principieel gekant tegen de lijst, zoals die opgesteld is in artikel 14 van het wetsontwerp. Maar hij stelt zich vragen bij de *ratio legis* die tot deze lijst geleid heeft. De lijst oogt volgens de spreker arbitrair. Het amendement van de heer Schoofs stelt voor om, naast de lijst van artikel 14, ook een DNA-afname te verplichten bij iedere veroordeling vanaf drie jaar vrijheidsstraf. Bij veroorde-

privative de liberté de trois ans ou plus. Dans le cas de condamnations à un emprisonnement de trois ans ou plus, il s'agit souvent, selon M. Schoofs, de récidivistes.

Le ministre n'est pas favorable à l'amendement de M. Schoofs. La méthode de M. Schoofs et celle du projet de loi sont différentes. Selon le ministre, il semble se recommander de maintenir la formulation actuelle de l'article 14 afin d'assurer la cohérence du texte.

M. Renaat Landuyt (sp.a) présente l'amendement n° 7 (DOC 53 1504/002), qui porte de 30 à 50 ans le délai de conservation des profils ADN dans la banque de données ADN "Condamnés". M. Landuyt indique que 50 ans constituent un délai de conservation courant, que l'on retrouve par exemple dans la législation sur le droit d'auteur ou celle relative aux archives.

M. Landuyt conteste aussi l'affirmation, figurant dans l'exposé des motifs (DOC 53 1504/001, p. 29), selon laquelle un délai de 30 ans correspond au délai de prescription maximum des crimes non correctionnalisables. Le délai de prescription maximum en cas d'abus sexuel sur un mineur s'élèvera à près de 50 ans, à savoir 30 ans à partir de la majorité. Un délai de 50 ans correspond donc davantage et est en même temps moins compliqué que les règles prévues dans la loi de 1999.

Le ministre ne soutient pas l'amendement de M. Landuyt. Il est question, dans l'article 14, de la conservation de l'ADN de condamnés. La référence aux abus commis sur des mineurs ne s'applique donc pas en l'espèce. Le délai de 30 ans s'applique tant aux profils ADN dans la banque de données "Condamnés" qu'aux traces. Les deux forment un ensemble cohérent.

Un délai de conservation de 50 ans risque en outre de se heurter à des objections de la part de la Commission de la protection de la vie privée, qui trouvait d'ailleurs déjà à redire contre l'absence, dans l'avant-projet, d'arguments en faveur du délai de 30 ans. La Commission est néanmoins favorable à un remplacement de la réglementation de 1999, à savoir la suppression du profil ADN 10 ans après le décès de l'intéressé (DOC 53 1504/001, p. 105).

Enfin, le ministre n'est pas en mesure de se prononcer sur les possibilités ou difficultés techniques futures liées à la conservation en bon état des profils ADN actuels pendant 50 ans.

Mme Sonja Becq (CD&V) estime également que l'amendement de M. Landuyt avance trop peu d'arguments pour porter le délai à 50 ans. On risque ainsi de mettre à mal l'ensemble du projet de loi. L'amendement porte le délai à 50 ans pour tout un chacun, alors que

lingen vanaf drie jaar gevangenisstraf gaat het volgens de heer Schoofs vaak over recidivisten.

De minister is geen voorstander van het amendement van de heer Schoofs. De methode van de heer Schoofs en deze van het wetsontwerp is anders. Het lijkt de minister aangewezen voor de coherentie van de tekst om de huidige formulering van artikel 14 te behouden.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) dient amendement nr. 7 in (DOC 53 1504/002), dat de bewaringstermijn van de DNA-profielen in de databank "Veroordeelden" van 30 op 50 jaar brengt. De heer Landuyt wijst er op dat 50 jaar een gangbare bewaringstermijn is, bijvoorbeeld in de auteurswet en de archiefwetgeving.

De heer Landuyt betwist bovendien dat 30 jaar zou overeenkomen met de maximale verjaringstermijn van niet-correctionaliseerbare misdaden, zoals de memorie van toelichting stelt (DOC 53 1504/001, p. 29). De maximale verjaringstermijn bij seksueel misbruik van minderjarigen zal bijna 50 jaar bedragen, namelijk 30 jaar na de volwassenheid. Een termijn van 50 jaar komt daaraan tegemoet en is tegelijk minder omslachtig dan de regeling uit de wet van 1999.

De minister steunt het amendement van de heer Landuyt niet. Het betreft in artikel 14 de bewaring van DNA van veroordeelden. De verwijzing naar het misbruik van minderjarigen is hier dus niet van toepassing. De termijn van 30 jaar geldt zowel voor DNA-profielen in de databank "Veroordeelden" als voor de sporen. Beide vormen een coherent geheel.

Bovendien dreigt een verlenging van de termijn tot 50 jaar voor bezwaren te zorgen bij de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, die trouwens al een bemerking had over het gebrek aan argumentatie in het voorontwerp over de termijn van 30 jaar. De Commissie is wel gewonnen voor een vervanging van de regeling uit 1999: de bewaring tot 10 jaar na het overlijden (DOC 53 1504/001, p. 105).

Ten slotte kan de minister geen voorspellingen doen over de toekomstige technische mogelijkheden of moeilijkheden om huidige DNA-profielen 50 jaar lang in goede staat te bewaren.

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) meent eveneens dat het amendement van heer Landuyt onvoldoende argumenten bevat om de termijn op 50 jaar te brengen. Men riskeert het gehele wetsontwerp hiermee in de problemen te brengen. Het amendement brengt de termijn voor

l'exemple cité par M. Landuyt concerne une infraction spécifique impliquant des mineurs. La Commission de la protection de la vie privée formulera des objections à l'encontre d'un délai de conservation généralisé de 50 ans.

Art. 15 à 24

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

IV. — VOTES

Art. 1er

L'article est adopté à l'unanimité

Art. 2

L'amendement n° 1 est rejeté par 5 voix contre 4 et une abstention.

L'article 2 est adopté sans modification à l'unanimité.

Art. 3

L'article 3 est adopté sans modification à l'unanimité.

Art. 4

L'amendement n° 9 et l'article 4, ainsi amendé, sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 5

L'amendement n° 3 est retiré.

L'article 5 est adopté sans modification à l'unanimité.

Art. 5/1 (*nouveau*)

Par suite du rejet de l'amendement n° 1, l'amendement n° 4 est devenu sans objet.

iedereen op 50 jaar, terwijl het door de heer Landuyt aangehaalde voorbeeld een specifiek misdrijf met minderjarigen betreft. De Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer zal bezwaren hebben tegen een veralgemeende bewaringstermijn die 50 jaar bedraagt.

Art. 15 tot 24

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

IV. — STEMMINGEN

Art. 1

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 5 tegen 4 stemmen en 1 onthouding.

Artikel 2 wordt ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Art. 3

Artikel 3 wordt ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Art. 4

Amendement nr. 9 en het aldus geamendeerde artikel 4 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 5

Amendement nr. 3 wordt ingetrokken.

Artikel 5 wordt ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Art. 5/1 (*nieuw*)

Als gevolg van de verwerping van amendement nr. 1, is amendement nr. 4 zonder voorwerp geworden.

Art. 6

L'amendement n° 8 et l'article 6, ainsi amendé, sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 6

Amendement nr. 8 en het aldus geamendeerde artikel 6 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 7

L'amendement n° 2 est retiré.

L'article 7 est adopté sans modification à l'unanimité.

Art. 7

Amendement nr. 2 wordt ingetrokken.

Artikel 7 wordt ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Art. 8 à 11

Ces articles sont successivement adoptés sans modification à l'unanimité.

Art. 8 tot 11

Deze artikelen worden ongewijzigd, achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 12

L'amendement n° 6 est rejeté par 5 contre 2 et 4 abstentions.

L'article 12 est adopté sans modification par 10 voix et une abstention.

Art. 12

Amendement nr. 6 wordt verworpen met 5 tegen 2 stemmen en 4 onthoudingen.

Artikel 12 wordt ongewijzigd aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 13

L'article 13 est adopté sans modification à l'unanimité.

Art. 13

Artikel 13 wordt ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Art. 14

L'amendement n° 5 est rejeté par 10 voix contre une.

L'amendement n° 7 est rejeté par 5 voix contre 2 et 4 abstentions.

L'article 14 est adopté sans modification par 10 voix contre une.

Art. 14

Amendement nr. 5 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1.

Amendement nr. 7 wordt verworpen met 5 tegen 2 stemmen en 4 onthoudingen.

Artikel 14 wordt ongewijzigd aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 15 à 24

Ces articles sont successivement adoptés sans modification à l'unanimité.

Art. 15 tot 24

Deze artikelen worden ongewijzigd, achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Par dérogation à l'article 82.1 du Rgt., l'ensemble du projet de loi, tel qu'il a été amendé, est adopté à l'unanimité. La proposition de loi n° 1095/1 devient donc sans objet.

La présidente,

Sarah SMEYERS

La rapporteuse,

Sophie DE WIT

In afwijking van artikel 82.1 Rgt. wordt het geheel van het wetsontwerp, aldus geamendeerd, eenparig aangenomen. Derhalve vervalt het wetsvoorstel nr. 1095/1.

De voorzitter,

Sarah SMEYERS

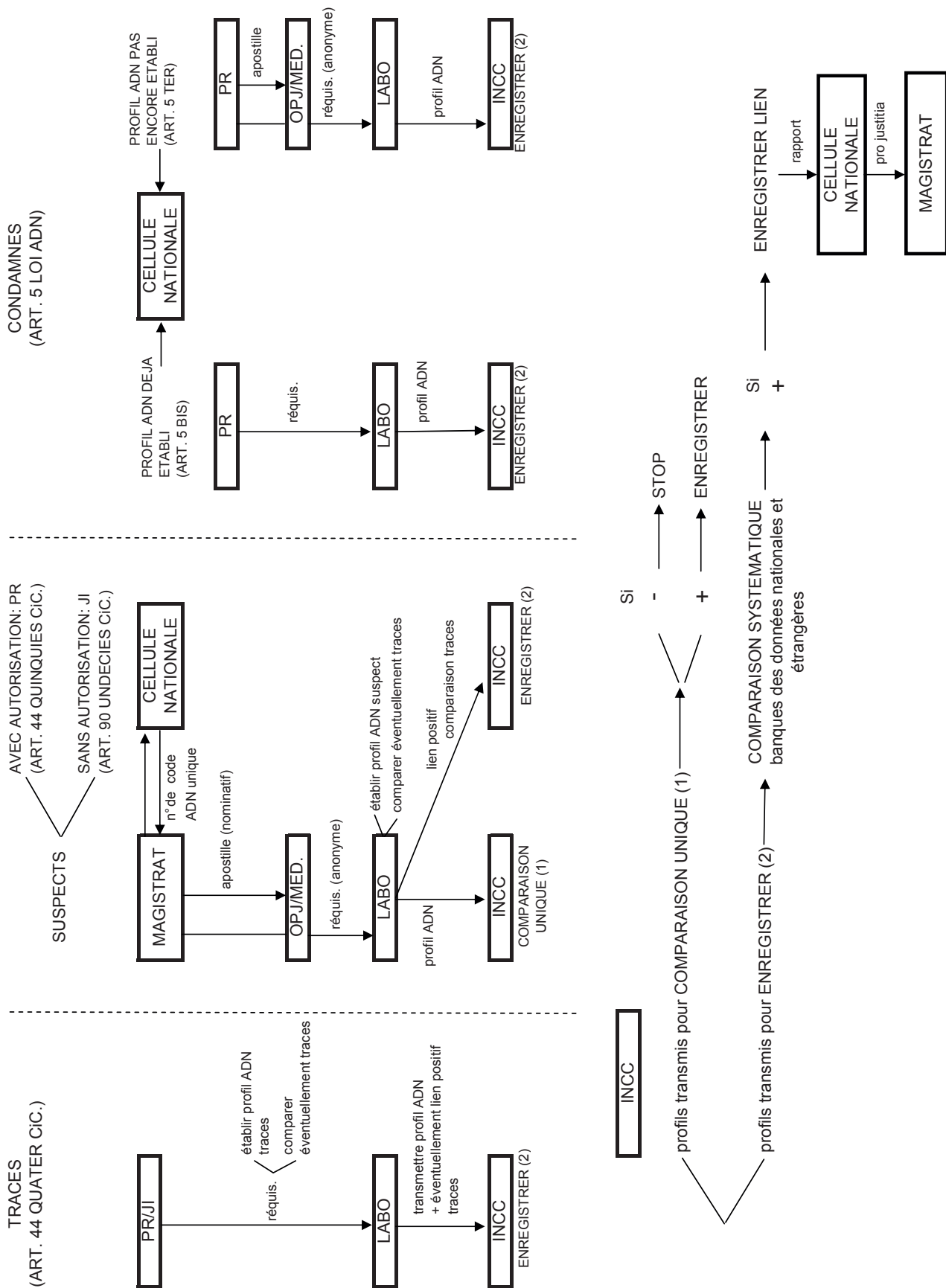
De rapporteur,

Sophie DE WIT

ANNEXE

BIJLAGE

APERÇU SCHÉMATIQUE DE LA PROCÉDURE

SCHEMATISCHE VOORSTELLING VAN HET PROCESVERLOOP

